مرۆڤەکان وەکو خۆیان ببینن: نەوشێروان مستەفا لە نێوان تاوانباری و فریادرەسیدا

شاخەوان شۆرش

ئەگەر بمانەوێ لە مێژوومان بگەین و ئەگەر بمانەوێ دوارۆژێکی رۆشن بۆ داهاتوو دروستکەین، دەبێ دان بەراستییەکاندا بنێین، دەبێ مێژووی رامیاری کوردستان وەکو خۆی ببینین. دەبێ بتوانین باش و خراپ لەیەکتر جیاکەینەوە و مێژووی کەسەکان وەکو خۆی ببینین. نەوشێروان مستەفا یەکێکە لەو کەسایەتیانەی کە مێژووەکەی هەلسان و دابەزینی زۆری بەخۆیەوە دیووە، ئەگەرچی بەم دواییە سەرکردایەتی بزوتنەوەیەکی گۆرانخوازی دەکرد و مۆرکی ئەرێنی دیاری نواند، مێژووی رابردووی بەشێکن لەو کەسایەتیە.

نەوشیروان مستەفا یەکێ لە دامەزرێنەرانی یەکێتی نیشتیمانی کوردستان، سکرتێری پێشووی کۆمەڵەی رەنجدەرانی کوردستان لەماوەی خەباتی چەکداری یەکێتی لە شاخدا لە سیاسەتی پاکتاوی لایەنەکانی دیکە لە گۆڕەپانی خەباتدا رۆلێ دیاری هەبوو، وەکو سەرکردەیەکی مەیدانی لە شەڕەکانی ناوخۆدا بەشداری راستەوخۆی هەبوو، بڕیاری گوڵەبارانکردنی پێشمەرگەی دیلکراوی بەسەڵمینەوە داوە و خۆیشی راستەوخۆ پێشمەرگەی دیلی گولەبارانکردووە. بۆنمونە کۆمەڵکوژییەکەی ئاشقوڵقە، قرانقە و پشت ئاشان، یا گولەبارانکردنی پارتیزان و فەرماندەی هەرێمی ١٤ی سۆسیالست عەوڵا سور بەدیلی لەلایەن خۆیەوە راستەوخۆ. بەمجۆرە نەوشێروان مستەفا یەکێک بوو لە تاوانبارە سەرەکییەکانی شەڕی ناوخۆ.

لەدوای ڕاپەڕینی ١٩٩١دا نەوشێروان مستەفا وەکو سەرکردەکانی دیکەی یەکێتی بەشداری کەم یا زۆر لە هەنگاوەکانی یەکێتیدا هەبووە، لەشەڕی ناوخۆی نێوان پارتی و یەکێتی لە ناوەڕاستی نەوەتەکاندا ڕۆڵی هەبوو، وەکو سەرکردە باڵاکانی یەکێتی، پارەیەکی زۆری بەرکەوتووە، موچەی باڵای هەبووە، زەوی بەرکەوتووە، لە ڕێککەوتنی ستراتیژی نێوان پارتی و یەکێتیدا بەشداری هەبووە. لە نەخشکردنی سیاسەتی یەکێتی ڕۆڵی هەبووە، بەکورتی لە گەندەڵی و تاوانەکاندا بەبەری نەبووە. بۆنمونە دابڕینی داهات و سامانی گەل لەژێرناوی

خەباتی شاخدا کە یەکێتی و سەرکردەکانی کردیان هەمووی سەد لە سەد گەندەلی و تاڵانی داهاتی گەلە. نەوشێروان مستەفا یەکێک بووە لەوان.

لەدوای ساڵی ٢٠٠٧ وە لە بەر هەر هۆیەک بێت، نەوشێروان مستەفا خۆی لە ڕەوتی یەکێتی جیاکردوە و بزوتنەوەی گۆڕانی پێکهێنا، کە بەشێویەکی سەرەکی خەڵکی نارازی ناو یەکێتی بوون. نەوشێروان مستەفا و بزوتنەوەی گۆران سودیان لەو دەنگە یاخی و سەربەخۆخوازە وەرگرت کە دەمێک بوو بەگژ دەسەڵاتی ناڕەوای بنەماڵەیی و ڕێکەوتنی نانیشتیمانی ففتی هاواری بوو.

بزوتنەوەی گۆڕان توانی دەنگێکی ناڕەزایی گونجاو و بەهێز دژ بە دەسەڵاتی ناڕەوای بنەماڵەیی دروستبکات. رۆڵی سەرەکی بزوتنەوەی گۆڕان بوو توانی بۆ یەکەمجار لەمێژووی سیاسی باشوری کوردستاندا لە هەڵبژاردنی ساڵی ٢٠٠٩ دا ئۆپۆزیسیۆن لە پەرلەمانە لاوازەکەی کوردستان دروستکات و ئومێدێک بەر پرۆسەی دیموکراسیە ئیفلیجکراوەکەی باشوری کوردستان بخاتەوە. ئەو گۆڕانکاریەی ئەوسا گۆڕانێکی ئەرێنی هیوابەخش بوو بۆ ئاراستەی دیموکراتیزەکردنی کوردستان لەدوای چەقبەستنێکی درێژماوەدا.

بەڵام لە دوای هەلبژاردنی نوێ و دروستکردنی حکومەتی بنکەفراوان، بەمجۆرە نەهێشتنی ئۆپۆزیسیۆن لە پەرلەماندا، بە پێچەوانەوە پاشەکشەیەکی کوشندە بوو لە ڕەوتی دیموکراتیزەکردندا ئەگەرچی سست ولاوازیش بوو. هەروەکو بوونی ئۆپۆزیسیۆن پێداویستیەکی هەرەگرنگی بەئەملاو ئەولای دیموکراسیە. بزوتنەوەی گۆڕان پەسندی نەمانی ئۆپۆزیسیۆنی لە پێناو دەسەڵاتدا کرد.

هەوڵەکانی ئەندامانی بزوتنەوەی گۆڕان لە پەرلەماندا بۆ چاکسازی و چوون بەرەو سیستەمێکی دیموکراسی دوای نائومێدبوونیان لەدەسەلاتی بنەماڵەیی سەریانهەلدایەوە و زیندووکرانەوە، بەجۆرێ لە جۆرەکان بوونە ئۆپۆزیسیۆن لەناو زگی حکومەتدا، کە دواتر هەوڵی گۆرینی سیستەمی سەرۆکایەتی و رێگرتن لە دووبارە درێژکردنەوەی ماوەی سەرۆکبوونی مەسعود بارزانی لەرێگەی پەرلەمان و پرۆسە دیموکراسیەکاندا، بووە هۆی لەکارخستنی پەرلەمان و سەپاندنی دەسەڵاتی حزبی و هێشتنەوەی مەسعود بارزانی وەکو سەرۆک بەزەبروزەنگ و میکانیزمە نادیموکراسیەکان. بەشداری گۆڕان لەدەسەڵاتدا هەڵەیەکی کوشندە بوو، چونکە یەکەم بەشداری لە حکومەت لەگەڵ ئەوانەی کە بە گەندەڵ و تاوانبار ناوزەدەکران

پەسندکردنەوەی دووبارەی ئەوانە، دووەم بنەماڵەی بارزانی هیچی ئەوتۆیان لە رەوتی خۆیان نەگۆڕی و درێژەیان بە سیاسەتی بنەمالەیی خۆیاندا. گۆران لە راستیدا بژارەکی دیکەی لە بەردەمدا نەبوو یا دەبوایە مل بە تاوان و ناڕەوایەکان شۆڕکا یا جولەیەک بکات و ئەوی خراپی کردووە چاکیکاتەوە.

نەوشێروان مستەفا وەکو چۆن تاڵەبانی و بارزانی رێتیانکردەوە ببنە سەرۆکی پەرلەمان یا حکومەت، چونکە لە بەرژەوەندیاندا نەبوو، ئەویش نەبووە سەرۆکی پەرلەمان، ئەوەش پاشەکشە و خۆلادان بوو لە بەرەوڕوو بوونەوەی راستەوخۆی دەسەڵات. نەوشێروان مستەفا لەناو گەل نەبوو و لەگەڵ خەڵک نەمایەوە، خۆی لە رووداوەکان دوورە پەرێزگرت. ئەوەش دووبارە خاڵی لاوازی ئەو وێنە دەکەن. ئەوە ئەگەر نەوشێروان مستەفا بڕوای تەواوی بە سیستەمی پەرلەمانتاری هەبوو و هیوای پەرلەمانێکی بەهێزی دەخواست.

نەوشێروان مستەفا رابروویەکی پێشنگداری نەبوو، بەڵکو رابردووی ئەو تەژی لە تاوان و پێشێلکاری، ئەو تاوانانەی نەوشێروان مستەفا کە وەکو سەرکردەیەکی یەکێتی ئەنجامیدان کۆن دەبن بەڵام وون نابن، ئەگەر دادوەری هەبووایە دەبوایە ئەو لەسەر ئەو تاوانانە بدرێتە دادگا. دیارە لە کوردستانی ئێمەدا تاوانبارە دەسەڵاتدارەکان نادرێنە دادگا، هەروەکو نە ئەو و نە هیچ یەکێ لە پاڵەوانەکانی شەڕی ناوخۆ نەدرانە دادگا. نەم بیستووە نەوشێروان مستەفا داوای لێبووردنی لە کەسوکاری قوربانیان کردبێ. ئەو مێژووە نەرێنیە بەشێکی دیارە لە مێژووی خەباتی سیاسی نەوشێروان مستەفادا.
مێژووی دوای ٢٠٠٧ و دروستکردنی بزوتنەوەی گۆڕان، و بەرەورووبوونەوەی سیستەمی خۆسەپێنەری بنەماڵەیی و حزبی چەکدار، ئەو مێژووەی کە وەرچەرخانێکی گرنگ و دیار لە مێژووی سیاسی ئەودا تۆمار دەکەن، مێژووەکی ئەرێنییە لە رەوتی دیموکراتیزەکردنی سیستەمی سیاسی باشوری کوردستان، ئەوەش لایەنە ئەرێنیەکەیە لە مێژووی ئەو مرۆڤەدا.

بەرەورووبوونەوەی دەسەڵاتی مافیایی و بنەمالەیی خۆسەپێنەر و نادیموکراسی، هەوڵەکانی بردنی سیستەمی سیاسی کوردستان بەرەو ئاقارێکی رەواو دیموکراسی بەر لە دروستبوونی بزوتنەوەی گۆران لە ئاستی تاکەکاندا هەبوون، بەهەموو کەموکوڕیەکانیەوە بزوتنەوەی گۆڕان گ□و□□کی باشی بە هەولەکاندا، ئێستا رەوتەکە بەگشتی سستکراوە، بەڵام بێگومان هەر بەردەوام دەبێ. چونکە دەسەڵاتێکی ڕەواتر لە دەسەڵاتی دیموکراسی و دەسەڵاتی گەل نییە، ئەوەش تەنها

رێگەیە کە ئازادیخوازن بۆی دەچن.

شاخەوان شۆڕش
2017-5-19